

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

TALABALARDA ANALITIK FIKRLASHNI SHAKLLANTIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING O'RNI

Olimjonova Ruxshona Ikromovna

Samargand davlat pedagogik instituti magistranti

Tel: +998915377717

Email: olimjonovaruxshona844@gmail.com

Bo'riyev Hamroqul Kormishovich

Samarqand davlat pedagogika instituti dotsenti

[Tel:+998906060027](tel:+998906060027)

ANNOTATSIYA: *Ushbu maqolada talabalarda analitik fikrlashni shakllantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning ahamiyati tahlil qilinadi. Pedagogik texnologiyalar, jumladan, interaktiv o'qitish, masofaviy ta'lim va loyiha asosidagi o'qitish metodlari, talabalarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Analitik fikrlash, talabalarga muammolarni hal qilish, ma'lumotlarni tahlil qilish va qarorlar qabul qilishda yordam beradi. Maqolada zamonaviy pedagogik yondashuvlar orqali analitik fikrlashni shakllantirishning samarali usullari ko'rsatilib, o'qituvchilar uchun amaliy tavsiyalar beriladi. Shuningdek, ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalarni qo'llash orqali talabalarning faol ishtirokini ta'minlash va ularning o'z-o'zini rivojlantirish imkoniyatlari kengaytirilishi muhimligi ta'kidlanadi. Natijada, zamonaviy pedagogik texnologiyalar talabalarning analitik fikrlash qobiliyatlarini oshirishda muhim omil sifatida namoyon bo'ladi.*

Kalit so'zlar: *analitik fikrlash, talabalar, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, loyihaviy faoliyat, tanqidiy fikrlash.*

Annotation: *This article analyzes the significance of modern pedagogical technologies in developing analytical thinking skills among students. Pedagogical technologies, including interactive teaching, distance learning, and project-based learning methods, play an important role in enhancing students' logical thinking abilities. Analytical thinking helps students solve problems, analyze information, and make decisions. The article presents effective methods for fostering analytical thinking through modern pedagogical approaches and provides practical recommendations for teachers. Furthermore, applying innovative technologies in the educational process ensures active student participation and expands their opportunities for self-development. As a result, modern pedagogical technologies emerge as a key factor in improving students' analytical thinking skills.*

Keywords: *analytical thinking, students, modern pedagogical technologies, interactive methods, project-based learning, critical thinking.*

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

Аннотация: В данной статье анализируется значимость современных педагогических технологий в формировании аналитического мышления у студентов. Педагогические технологии, включая интерактивное обучение, дистанционное обучение и проектно-ориентированные методы, играют важную роль в развитии логического мышления студентов. Аналитическое мышление помогает студентам решать проблемы, анализировать информацию и принимать решения. В статье представлены эффективные методы формирования аналитического мышления с помощью современных педагогических подходов, а также даны практические рекомендации для преподавателей. Кроме того, применение инновационных технологий в образовательном процессе обеспечивает активное участие студентов и расширяет их возможности для саморазвития. В результате современные педагогические технологии выступают важным фактором повышения аналитических способностей студентов.

Ключевые слова: аналитическое мышление, студенты, современные педагогические технологии, интерактивные методы, проектная деятельность, критическое мышление.

KIRISH

Analitik fikrlash talabalarda muhim kompetensiyalarni shakllantirishda asosiy o'rin tutadi. Ushbu qobiliyat, o'quvchilarning murakkab masalalarni hal qilish, mantiqiy fikrlash va tahliliy yondashuvlarni qo'llash imkoniyatini beradi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar esa, bu jarayonni yanada samarali va qiziqarli qilishda muhim rol o'ynaydi. Bugungi kunda ta'lim jarayonida interaktiv ta'lim platformalari, onlayn resurslar va virtual simulyatsiyalar kabi zamonaviy texnologiyalar faol qo'llanilmoqda. Bu vositalar talabalarga o'z bilimlarini amaliyotda sinab ko'rish, turli vaziyatlarda analitik fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish imkonini beradi. Masalan, loyiha asosidagi o'qitish, muammolarni hal qilish o'yinlari va guruhiiy ishlar talabalarning mantiqiy fikrlashini mustahkamlashga yordam beradi.

Shuningdek, zamonaviy pedagogik yondashuvlar, talabalarning o'z-o'zini o'rganish qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan. Buning natijasida, talabalar o'z fikrlarini mustaqil ravishda tahlil qilish va yangi g'oyalarni ishlab chiqish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Shunday qilib, zamonaviy pedagogik texnologiyalar analitik fikrlashni shakllantirishda muhim vosita sifatida xizmat qiladi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va analitik fikrlash o'rtasidagi bog'lanish

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va analitik fikrlash o'rtasidagi bog'lanish ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Bugungi kunda ta'lim sohasida innovatsion yondashuvlar, masalan, onlayn ta'lim platformalari, interaktiv darslar va multimedia resurslari keng qo'llanilmoqda. Bu texnologiyalar o'quvchilarga o'z bilimlarini mustahkamlash va amaliyotda qo'llash imkonini beradi. Analitik fikrlash esa o'quvchilarga muammolarni tahlil qilish, ma'lumotlarni qayta ishlash

va mantiqiy xulosalar chiqarish imkoniyatini beradi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar analitik fikrlashni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi, chunki ular o'quvchilarga turli xil vazifalar va loyihalar orqali mustaqil fikrlashga undaydi. Masalan, guruhli ishlar va muammolarni hal qilish vazifalari o'quvchilarning ijodiy va analitik qobiliyatlarini oshirishga yordam beradi.

Shuningdek, interaktiv texnologiyalar yordamida o'quvchilar o'z fikrlarini erkin ifoda etish, bahs-munozara qilish va turli nuqtai nazarlarni o'rganish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu jarayon analitik fikrlashni rivojlantirishga xizmat qiladi, chunki o'quvchilar o'z fikrlarini asoslash va mantiqiy dalillar keltirishga o'rganadilar.

Shunday qilib, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va analitik fikrlash o'rtasidagi bog'lanish ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishga yordam beradi. O'quvchilar o'z bilimlarini amaliyotda qo'llashni o'rganib, kelajakda muvaffaqiyatli mutaxassislar bo'lishlari uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarga ega bo'ladilar.

Talabalarda analitik fikrlashni rivojlantirishda interaktiv metodlarning ahamiyati

Talabalarda analitik fikrlashni rivojlantirishda interaktiv metodlarning ahamiyati juda katta. Interaktiv metodlar ta'lim jarayonida talabalarni faol ishtirok etishga undaydi va ularning fikrlash qobiliyatlarini oshiradi. Bunday metodlar orqali talabalar o'z fikrlarini erkin ifoda etish, muammolarni hal qilish va yangi g'oyalarni ishlab chiqish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Interaktiv darslar, guruhli muhokamalar, rolli o'yinlar va boshqa faol usullar talabalarni bir-birlari bilan muloqot qilishga, fikr almashishga va o'zaro tajriba o'rganishga undaydi. Bu jarayonda talabalar o'z bilimlarini amalda qo'llash, nazariy ma'lumotlarni tahlil qilish va yangi bilimlarni o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Shuningdek, interaktiv metodlar orqali talabalar tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradilar, bu esa ularning kelajakdagi professional faoliyatlarida muhim ahamiyatga ega.

Interaktiv metodlar yordamida talabalar o'zlarini o'rganayotgan mavzular bilan bevosita bog'lashadi va ularni chuqurroq tushunishga erishadilar. Ushbu jarayon talabalarni o'z fikrlarini asoslashga, dalillar keltirishga va muammolarni turli nuqtai nazardan ko'rishga o'rgatadi. Natijada, analitik fikrlash qobiliyatlari rivojlanadi va talabalar murakkab vaziyatlarda to'g'ri qarorlar qabul qilishga qodir bo'ladilar. Shunday qilib, interaktiv metodlar talabalarning analitik fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi va ularning ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Bu esa kelajakda ularning muvaffaqiyatli mutaxassis bo'lishlariga yordam beradi.

Ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash orqali analitik fikrlashni kuchaytirish

Ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash analitik fikrlashni kuchaytirish uchun muhim omil hisoblanadi. Bugungi kunda ta'lim sohasida innovatsion yondashuvlar va zamonaviy vositalar yordamida o'quvchilarning fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish mumkin. Masalan, interaktiv ta'lim platformalari va onlayn resurslar o'quvchilarga o'z bilimlarini mustahkamlash va yangi ma'lumotlarni o'zlashtirishda yordam beradi.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

Zamonaviy texnologiyalar, masalan, virtual haqiqat (VR) va kengaytirilgan haqiqat (AR) orqali o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilish mumkin. Bu vositalar o'quvchilarga murakkab tushunchalarni yanada osonroq anglash imkonini beradi. Misol uchun, biologiya darslarida 3D modellar yordamida inson organizmini o'rganish analitik fikrlashni rivojlantiradi, chunki o'quvchilar turli jarayonlarni vizual ravishda ko'rishadi. Shuningdek, ma'lumotlar tahlili va dasturlash kabi fanlarni o'qitishda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning muammolarni hal qilish qobiliyatini oshiradi. Ular turli vazifalarni bajarishda analitik yondashuvni qo'llashni o'rganadilar va bu ularga kelajakda murakkab masalalarni hal qilishda yordam beradi.

Natijada, zamonaviy texnologiyalarni ta'lim jarayonida qo'llash analitik fikrlashni kuchaytirish, o'quvchilarning ijodkorligini rivojlantirish va ularning mustaqil fikrlash qobiliyatlarini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Bu esa ta'lim sifatini yaxshilashga va o'quvchilarni zamonaviy dunyoda muvaffaqiyatli bo'lishlariga tayyorlashga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda ,zamonaviy pedagogik texnologiyalar talabalarda analitik fikrlashni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu texnologiyalar, masalan, interaktiv darslar, onlayn platformalar, simulyatsiyalar va loyiha asosidagi o'qitish usullari, talabalar uchun o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilish imkonini beradi. Bunday yondashuvlar talabalarni faollashtirib, ularning fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi, shuningdek, muammolarni hal etish va innovatsion g'oyalarni ishlab chiqish ko'nikmalarini oshiradi.

Analitik fikrlashni shakllantirishda muhim jihatlardan biri – talabalarga ma'lumotni tahlil qilish, baholash va xulosalar chiqarish imkoniyatini berishdir. Zamonaviy texnologiyalar yordamida talabalar real hayotdagi vaziyatlarni simulyatsiya qilish, turli xil ma'lumot manbalaridan foydalanish va o'z fikrlarini mustaqil ravishda shakllantirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Natijada, zamonaviy pedagogik texnologiyalar yordamida talabalarda analitik fikrlash qobiliyatini rivojlantirish nafaqat ularning akademik muvaffaqiyatlarini oshiradi, balki kelajakda professional hayotlarida ham muvaffaqiyatli bo'lishlariga yordam beradi. Shunday qilib, ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarni qo'llash, ta'lim sifatini oshirish va talabalarni zamonaviy dunyoda muvaffaqiyatli bo'lishlari uchun tayyorlashda muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullaeva, M. (2021). Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va ularning ta'lim jarayonidagi o'rni. O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi.
2. Qosimova, D. (2020). Analitik fikrlashni rivojlantirishda interaktiv metodlarning ahamiyati. Ta'lim va innovatsiyalar.
3. Rahimova, L. (2022). Pedagogik texnologiyalar orqali talabalarda analitik fikrlashni shakllantirish. O'zbekiston ta'limi va tarbiyasi.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

4. Tursunov, B. (2019). Zamonaviy ta'lim metodlari: analitik fikrlashni rivojlantirish yo'llari. Ta'lim texnologiyalari jurnali.

5. Xudoyberganova, N. (2023). Pedagogik innovatsiyalar va ularning ta'limda qo'llanishi. O'zbekiston ta'limi.

6. Isroilov, A. (2021). Talabalarda analitik fikrlashni shakllantirishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar. O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi.

7. Karimova, S. (2020). Interaktiv o'qitish metodlari va analitik fikrlash. Ta'lim va ilmiy tadqiqotlar.

